

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : S. Mandemakers
Zaakdossiernummer : ZK24.00189
Documentnummer : 2024.01298

Onderwerp : Raadsvoorstel over de actualisatie van de begroting 2024 van Baanbrekers
Beleidsprogramma : 2.4 Maatwerk

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

De begroting 2024 van Baanbrekers dient geactualiseerd te worden. De toename in de concept begrotingswijziging (2.327.000 euro) is grotendeels te herleiden uit autonome kosten. Deze autonome kosten komen voort uit cao-stijgingen, verhoging van het wettelijk minimumloon en een verwachte landelijke toename op het aantal BUIG-uitkeringen. Voor de gemeente Loon op Zand gaat het om een bijstelling van 466.078 euro.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. de volgende zienswijze in te dienen op de concept actualisatie begroting 2024 Baanbrekers:

Wij vragen Baanbrekers in samenwerking met de drie deelnemende gemeenten tot afspraken te komen over:

- a) welke inhoud in welk stadium van de P&C-cyclus wordt opgenomen;
- b) hoe wordt omgegaan met informatie en besluitvorming over voorzienbare niet autonome ontwikkelingen die afwijkend zijn van de vastgestelde financiële kaders.

Om er zo voor te zorgen dat:

- er tijdig een inhoudelijke afweging gemaakt kan worden door het DB dan wel AB;
- hierop in onze gemeentelijke P&C-cyclus geanticipeerd kan worden;
- het DB, AB en de gemeenteraden hun rol goed kunnen invullen.

2. De financiële consequentie te verwerken in onze Berap 2024, nadat het formele besluitvormingsproces bij Baanbrekers is afgerond.

Beoogd effect

Door actualisatie van de begroting 2024 van Baanbrekers kan de kostenstijging in de begroting van Baanbrekers gedekt worden.

Argumenten

- 1.1 *De begrotingscyclus van Baanbrekers en de gemeenten dienen beter op elkaar afgestemd te worden*

Vorig kalenderjaar is ook in het eerste kwartaal een begrotingswijziging ingediend vanuit Baanbrekers over de begroting van dat jaar. In aanvulling op de eerdere zienswijzen, wil de gemeente Loon op Zand, Baanbrekers de opdracht geven om te kijken hoe de P&C-cyclus van Baanbrekers en onze gemeente beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Indien extra

kostenposten op de begroting van Baanbrekers in beeld komen in het derde en vierde kwartaal voorafgaand aan de begroting van het nieuwe kalenderjaar, verwacht de gemeente eerder ingelicht te worden zodat dit nog meegenomen kan worden in de begroting van de gemeente voor dat betreffende jaar. Hiermee willen we voorkomen dat we in de eerste maanden van het kalenderjaar verrast worden met een forse wijziging van de begroting.

2.1 De deelnemende gemeenten staan garant voor Baanbrekers

De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat Baanbrekers te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen. In de concept actualisatie begroting 2024 zijn verplichte uitgaven opgenomen waar Baanbrekers aan moet voldoen. Het gaat hier bijvoorbeeld om loonsverhogingen voortkomend uit cao-afspraken en de Wet minimumloon. Door de garantstelling zijn de deelnemende gemeenten mede verantwoordelijk dat er voldaan wordt aan deze verplichte uitgaven en dragen er dus zorg voor dat Baanbrekers beschikt over voldoende middelen. Indien een raad van een deelnemende gemeente weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, worden de Gedeputeerde Staten ingelicht door het Algemeen Bestuur. De Gedeputeerde Staten kunnen de uitgaven uitvoeren op de begroting en kunnen het betreffende bedrag bij de gemeente inhouden door middel van andere uitgaven niet uit te keren of de betaling ten laste te leggen.¹

2.2 De concept begrotingswijziging bestaat grotendeels uit autonome kosten

De autonome kosten binnen de actuele concept begrotingswijziging bedraagt 3.656.000 euro. Dit zijn kosten die onontkoombaar zijn door een stijging van het minimumloon, cao-stijgingen en een landelijk toename in het aantal BUIG-uitkeringen. Met andere woorden, dit zijn kosten die Baanbrekers hoe dan ook voor rekening krijgt en deze kosten dienen opgevangen te worden door een begrotingswijziging.

Overige kosten vanuit de concept actualisatie begroting 2024 van Baanbrekers zijn noodzakelijke kosten voor de bedrijfsvoering en dienstverlening van Baanbrekers. Het betreft een bedrag van 1.079.000 euro, met betrekking tot:

- een lagere doorbelasting van loonkosten naar trajecten (489.000 euro): er vindt een correctie plaats op een te hoog berekende bate vanuit de oorspronkelijke begroting. Het gaat hier om een te hoge doorbelasting van loonkosten naar trajecten. Met de concept begrotingswijziging wordt de doorbelasting in lijn gebracht met de realisaties in 2022 en 2023;
- de inhuur van derden door een hoog ziekteverzuim (325.000 euro): in de begroting van 2023 was meer lucht opgenomen waardoor de extra inhuur binnen de begroting viel. Dit is bij de oorspronkelijke begroting van 2024 niet gedaan, waardoor er nu een tekort ontstaat op de begroting. Het bestuur heeft haar zorgen geuit over de hoogte van het ziekteverzuim en ziet erop toe dat er actie ondernomen wordt om dit omlaag te krijgen;
- verbetering van de leesbaarheid van brieven (150.000 euro): er is gekeken naar de mogelijkheid om stagiaires in te zetten voor de verbetering van de leesbaarheid van de brieven om hiermee kosten te onderdrukken. Dit bleek niet mogelijk te zijn door de complexe systemen waarmee de brieven worden samengesteld;
- de inhuur van derden ten behoeve van het afwikkelen van de achterstand in het proces bestuurlijke boetes (65.000 euro): deze kostenpost is gedeeltelijk opgeschoven vanuit 2023 naar 2024 doordat er in 2023 een latere start heeft plaatsgevonden van het afwikkelingsproces dan gepland. Op grond van de Participatiewet dient een dergelijke boete te worden opgelegd bij schending van de informatieplicht;
- digitalisering (50.000 euro): om de dienstverlening op het vereiste niveau te kunnen houden dient er met betrekking tot digitalisering extra geld opgenomen te worden binnen de begroting. Op deze manier kan Baanbrekers efficiënt en effectief blijven opereren.

¹ Dit volgt uit artikel 35, vijfde lid van de GR Baanbrekers en artikelen 194 en 195 van de Gemeentewet.

Kortom, er is gekeken naar alternatieve mogelijkheden om de concept actualisatie begroting 2024 van Baanbrekers te beperken. De kosten die worden gemaakt zijn hiermee weloverwogen.

Daarbij is de verwachte inkomstenkant 2.408.000 euro. Deze inkomsten zijn gebaseerd op de circulaire van september 2023. Hiermee staan de definitieve inkomsten nog niet vast. De inkomsten worden gedurende de circulaire van mei en september opnieuw berekend. Dit is nader uitgelegd onder kanttekening 2.1.

2.3 Baanbrekers heeft geen reserve om de kosten te dekken

De algemene reserve biedt te weinig ruimte om de kostenverhoging te dekken. Deze reserve is bedoeld voor tussentijdse tekorten tijdelijk op te vangen. De concept begrotingswijziging bedraagt een substantieel bedrag van 2.327.000 euro, wat de reserve overstijgt. Daarbij bestaat de concept wijziging grotendeels uit autonome kosten, waarvoor de reserve niet bedoeld is. Om deze reden wordt er een begrotingswijziging voorgesteld, waarbij er een gemeentelijke bijdrage wordt gevraagd aan Loon op Zand van 466.078 euro.

Kanttekeningen

2.1 De inkomstenkant vanuit het Rijk is nog onbekend waardoor definitieve beschikkingen niet verwerkt kunnen worden in de concept actualisatie begroting 2024

Met de concept actualisatie begroting 2024 wordt er vooruitgelopen op de besluitvorming. Diverse beschikkingen worden gedurende het kalenderjaar nog definitief bekend gemaakt. Vooralsnog worden er indicaties opgenomen in de concept actualisatie begroting 2024 om een beeld te geven van de verwachte inkomstenkant. Tot de bekendmaking van de definitieve beschikkingen kunnen hier met zekerheid nog geen uitspraken over worden gedaan.

De inkomsten komen onder andere voort uit het gemeentefonds en het BUIG-budget. Hiermee kunnen de gemaakte kosten in de concept actualisatie begroting 2024 wellicht (gedeeltelijk) gedekt worden. Via het gemeentefonds krijgen gemeenten een vergoeding voor stijgende kosten door inflatie en cao-afspraken. De Rijksoverheid informeert de gemeente over de omvang en verdeling van het gemeentefonds via circulaire van mei, september en december. Voor het BUIG-budget wordt het definitieve budget pas bekend gemaakt in oktober 2024 en volgt er een nieuwe indicatie in mei 2024. In de concept actualisatie begroting 2024 wordt de beschikking van oktober 2023 gebruikt voor de inkomsten uit het BUIG-budget. Vanwege de landelijke stijging in het aantal uitkeringen en de inflatie bestaat er een voorzichtige verwachting dat de uiteindelijke BUIG-budgetten naar boven worden bijgesteld.

Er is geen mogelijkheid om de besluitvorming omtrent deze beschikkingen af te wachten. De reden hiervan is dat de begroting van Baanbrekers gedurende het hele jaar sluitend dient te zijn. Indien er geen sprake is van een sluitende begroting, kan Baanbrekers onder toezicht van de provincie worden gesteld. Dit betekent dat Baanbrekers aan de provincie toestemming zou moeten vragen voor alle investeringen en uitgaven die zij maken.

Financieel

De bijstelling voor de drie deelnemende gemeenten bedraagt in totaal 2.327.000 euro. Er wordt van Loon op Zand een gemeentelijke bijdrage gevraagd van 466.078 euro. Dit zal terugkomen in de Berap als begrotingswijziging.

Voortgang

De zienswijzeprocedure duurt 12 weken. De zienswijze wordt na vaststelling door de raad aan het Algemeen Bestuur toegezonden. Het Algemeen Bestuur neemt vervolgens een besluit over de begrotingswijziging.

Communicatie

Er zijn geen consequenties aan het advies verbonden wat betreft communicatie.

Bijlagen

1. Brief Baanbrekers verzoek tot zienswijze op de actualisatie van de begroting 2024.
2. Actualisatie begroting 2024.

Het college van burgemeester en wethouders;
de secretaris,

de burgemeester,

N. van Mourik

J. van Aart

Besluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 7 februari 2024, nummer. 2024.01301.

b e s l u i t :

1. de volgende zienswijze in te dienen op de concept actualisatie begroting 2024 Baanbrekers:

Wij vragen Baanbrekers in samenwerking met de drie deelnemende gemeenten tot afspraken te komen over:

- a) welke inhoud in welk stadium van de P&C-cyclus wordt opgenomen;
- b) hoe wordt omgegaan met informatie en besluitvorming over voorzienbare niet autonome ontwikkelingen die afwijkend zijn van de vastgestelde financiële kaders.

Om er zo voor te zorgen dat:

- er tijdig een inhoudelijke afweging gemaakt kan worden door het DB dan wel AB;
- hierop in onze gemeentelijke P&C-cyclus geanticipeerd kan worden;
- het DB, AB en de gemeenteraden hun rol goed kunnen invullen.

2. De financiële consequentie te verwerken in onze Berap 2024, nadat het formele besluitvormingsproces bij Baanbrekers is afgerond.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van 21 maart 2024.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,